Genomförda aktiviteter Våren 2023

Resor våren 2023

Fantastisk nyårskonsert

Tisdagen den 17 januari äntrade 34 medlemmar bussen som skulle ta oss till Konserthuset i Stockholm för att delta i nyårskonsert med Schönbrunn Slottsfilharmoniker. Vid ankomsten till Stockholm serverades en delikat förtäring innan vi intog våra platser i konsertsalen som kom att fyllas. Vi fick lyssna till en repertoar från den världskända TV-sända nyårskonserten och vara med om en fantastisk upplevelse som avslutades med Radetzky-marschen där publiken taktfast fick delta under dirigentens ledning! En fin upplevelse för oss alla.*Text och bild: Gunilla Sundqvist*

Teaterresa till Stockholm

Till Stockholm och Oscarsteatern for medlemmar i Senioruniversitetet tillsammans med SPF Strängnäs för att se musikalkomedin Tootsie söndagen den 5 mars. Innan föreställningen intogs en god måltid på Grand Scandic Central. Det blev en fantastisk föreställning med Robert Gustavsson i huvudrollen som lockade till många skratt och applåderna ville aldrig ta slut efteråt. Nöjda och glada resenärer äntrade bussen som tog oss hem och vi tackade vår busschaufför för en trygg resa.

Text: Gunilla Sundqvist

Vårkonsert med manskören Orphei drängar (OD)

En vacker men kylig majdag reste 32 medlemmar på Naturresa till Kvismaren under ledning av de populära guiderna Leif Carlsson och Lennart Eriksson. Under färden berättade Leif om landskapet vi färdades genom, om hur människans påverkan på naturen har saLördagen den 22 april steg 45 medlemmar i Eskilstuna senioruniversitet ombord på bussen för färd mot Uppsala. Vädret var strålande vårvackert och målet var passande nog Vårkonsert med manskören Orphei drängar (OD). Vid ankomsten serverades en god lunch på restaurang Domtrappkällaren belägen i ett av Uppsalas äldsta hus med anor från 1300-talet. Restaurangverksamhet har det funnits där sedan 1930-talet.

Efter en kort promenad upp mot universitetet steg vi in i den oerhört vackra aulan. Där väntade oss ett par timmars konsert av den världsberömda kören under ledning av dirigenten Cecilia Dyringer. När mellan 80 och 90 manliga körsångare tar ton då hörs det. En fantastisk konsert med traditionell och modern musik och, givetvis , ett knippe välkända vårsånger. Medverkade gjorde också den unge tenoren Tobias Westman, en av Sveriges mest lovande sångare. Efter konserten äntrade en samling mycket nöjda resenärer bussen för hemfärd i den vackra vårkvällen

Lyckad naturresa till Kvismaren

En vacker men kylig majdag reste 32 medlemmar på Naturresa till Kvismaren under ledning av de populära guiderna Leif Carlsson och Lennart Eriksson. Under färden berättade Leif om landskapet vi färdades genom, om hur människans påverkan på naturen har satt sina spår. Vi såg sångsvanar gå och beta på åkrarna, eklandskapet runt sjön Öljaren och lövrikedomen och vitsippsbackarna runt Hjälmaren. Hjälmarsänkningen 1882–86 gav ny mark, främst i Kvismardalen, ett enastående exempel på hur människan förändrat naturen. I Kvismarens naturreservat fick vi se hur landskapet kan ha sett ut före sjösänkningen och inte minst den artrika fågelfauna som en gång fanns. Sammanlagt 46 arter kunde noteras, till exempel Brushane. Skedand och Vassångare. Resan avslutades med en mycket god lunch på Katrinelund Sjökrog.

Till Kvismarens naturreservat gick årets naturresa.
Bild: Birgitta Widholm

32 medlemmar deltog i årets naturresa, som leddes av de populära guiderna Leif Carlsson (i mitten på bilden) samt Lennart Eriksson. *Bild: Birgitta Widholm*

Resa till Grönsöö slott och Härkeberga kyrka

Samling inför visningen av Grönsöö slott.

Den 20 juni reste 23 förväntansfulla medlemmar med chauffören Peter från Håbo buss mot Enköping. På smala grusvägar tog vi oss fram till Grönsöö slott, där det serverades kaffe och smörgås i det gamla brännvinsbränneriet. Därefter följde en mycket intressant, guidad visning av slottet. Grönsöö slott byggdes 1607 – 1611 av riksrådet Johan Skytte. År 1820 kom hovmarskalken Reinhold Fredrik von Ehrenheim till Grönsöö, den förste i den nuvarande ägarfamiljen. Då fördes till Grönsöö ett sällsynt rikt inventarium, samlat genom olika arvsföljder. Grönsöö ägs och drivs idag av familjen von Ehrenheim och Grönsöö kulturhistoriska stiftelse. Verksamheten består av jordbruk, skogsbruk, fruktodlingar, turism och kulturminnesvård. Vi hann även med att besöka den vackra parken och utställningarna ”Med nål och tråd på Grönsöö slott” och ”Grönsöö slottspark 400 år” samt slottets vagnar och slädar. Många i sällskapet passade på att köpa med sig äppelmust från de omfattande äppelodlingarna.

Jacob von Ehrenheim (i grönt) informerar gruppen om slottets verksamheter.

Nöjda och glada for vi tillbaka till Enköping där vi bjöds på en välsmakande lunch på Restaurang Park Astoria. Där fick vi välja spättarullader med sparris eller raggmunk med stekt sidfläsk från en buffé.

Efter lunchen stod Härkeberga kyrka på programmet, där vår guide Göran Sjögren väntade framför kyrkporten. Kyrkan är välkänd för sina välbevarade, senmedeltida kalkmålningar utförda av Albertus Pictor. Det är en medeltida salkyrka byggd i gråsten och tegel. Långhus, kor och sakristia byggdes mellan 1280 och 1310 medan vapenhuset tillkom 1475–1480. Mot slutet av 1400 -talet slogs också valv, som förseddes med praktfulla målningar av Albertus Pictor. Målningarna i valven har aldrig varit överkalkade och har aldrig bättrats på. De är mycket välbevarade och anses som ett av Albertus Pictors främsta bevarade verk. Väggmålningarna kalkades över på 1700-talet och de togs fram igen, svårt skadade, 1935 – 1936 när kyrkan restaurerades. Albertus Pictor hämtade många av sina motiv från Biblia Pauperum, ”de fattigas bibel”, som innehåller bilder och berättelser ur Bibeln. I Härkeberga kyrka har nära en tredjedel av motiven tagit sin inspiration från Biblia Pauperum. Efter besöket i Härkeberga började värmen ta ut sin rätt och det kändes skönt att stiga in i en sval buss för att resa hem till Eskilstuna igen.

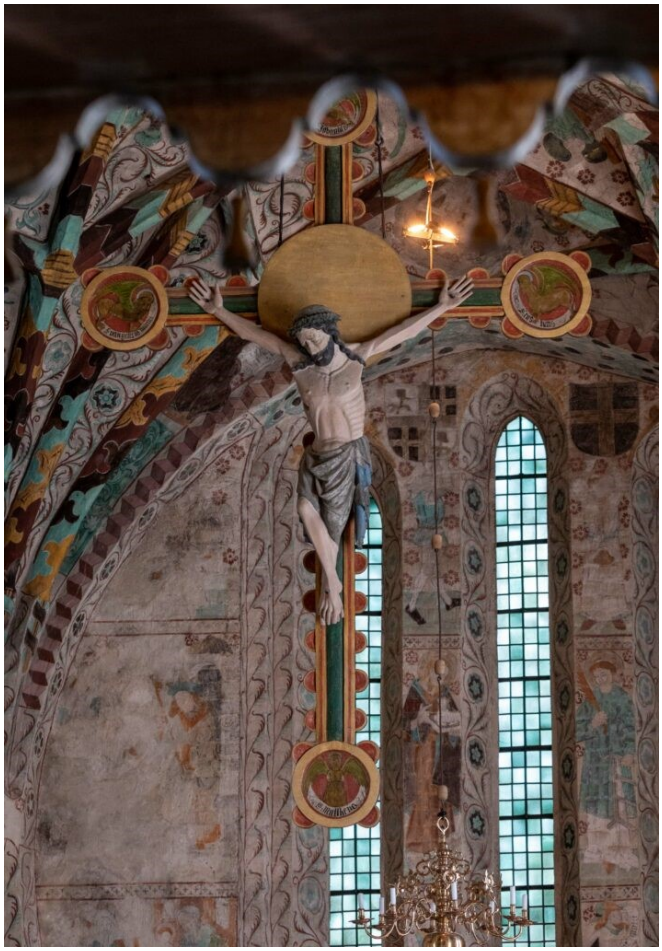

Härkeberga kyrka med krucifix och målningar på väggar och tak.

Jona blir uppäten av valfisken och kommer tillbaka blek och hårlös till vänster
Texter och bilder: Gunnar Goblirsch

Resa på Göta kanal till Sankt Anna skärgård

Onsdagen den 19 juli 2023 gav sig en fullsatt buss i väg mot Söderköping med Håkan som chaufför. Väl framme serverades kaffe och smörgås vid kanten av Göta kanal, innan bussen tog oss de sista 400 metrarna till kryssningsfartyget M/S Göta Lejon.

När alla var ombord påbörjades färden genom kanalen. Innan vi kom ut på Slätbaken passerade vi två slussar. Vid den sista slussen i Mem invigdes Göta kanal år 1832 av vår dåvarande Konung Karl XIV Johan, drottning Desideria samt kronprinsparet Oscar och Josefina.

Medan fartyget passerade Stegeborgs slottsruin serverade personalen en välsmakande lunch i form av fläskfilé, grönpepparsås och potatis i fartygets matsal.

På den vackra skärgårdsön Västra Gärdsholmen gick vi iland för att besöka Capella Ecumenica. På kajen väntade våra guider Birgitta och Bo Alentun, som tog oss upp till kapellet och informerade om verksamheten. Kapellet grundades av Hilding Bielkhammar och invigdes Kristi himmelsfärds dag år 1965 av dåvarande biskopen i Linköping, Ragnar Askmark. Sedan dess har verksamheten drivits av en ideell förening i samarbete med många kyrkor och samfund i ekumenisk anda.

Något försenade kom vi till Arkösund efter fyra timmars båtresa. Där väntade bussen på kajkanten för att ta oss till vårt sista resmål, strutsfarmen på Vikbolandet. Familjeföretaget Vikbolands Struts drivs av Anneli och Niclas Nordqvist samt deras söner. Farmen startades år 1997, då de införskaffade sex avelsdjur. Fram till idag har verksamheten utökats med en större produktion, egen gårdsbutik, servering och nötköttsproduktion samt kontrollslakteri.

På gården finns idag över 100 strutsar, som fritt går omkring i stora inhägnader, där de vistas större delen av året. I serveringen bjöds vi på eftermiddagskaffe med strutskaka innan vi handlade i butiken och tittade på alla strutsar, stora som små. Efter en dag med växlande molnighet kom vi nöjda och glada tillbaka till Eskilstuna.

Text och bilder: Gunnar Goblirsch

Mäktigt drama på Opera på Skäret

Söndagen den 6 augusti reste medlemmar från ESU tillsammans med medlemmar från SPF med buss till Opera på Skäret för att lyssna till Verdis ödesmättade drama Rigoletto. Vid ankomsten till Opera på Skäret serverades smått och gott i bussen. Deltagarna fick sedan uppleva ett mäktigt drama framfört av skickliga operasångare. Applåderna efter föreställningen ville aldrig ta slut. Väl hemma igen tackade vi vår chaufför Håkan för en trygg resa i regnvädret.

Text: Gunilla Sundqvist

Medlemsmöten våren 2023

Årsmöte på Munktellmuséet

Bland traktorer, dumprar och anläggningsmaskiner på Munktellmuséet höll Senioruniversitetet sitt årsmöte onsdagen den 1 februari. Drygt 40 medlemmar hade kommit och fick förutom årsmötesförhandlingar lyssna till den gitarrspelande trion ”Bröderna Jonsson med kompis”. De inledde med att tolka både mer och mindre kända Evert Taube-visor, vilket blev mycket uppskattat av deltagarna.

Till mötesordförande utsågs Bertil Larsson, som snabbt kunde klubba igenom punkterna på dagordningen. Vid valet av styrelse för 2023 omvaldes Gunilla Sundqvist som föreningens ordförande. Även de tre ledamöter som stod i tur att avgå omvaldes nämligen Margot Bandmann, Birgitta Johansson och Birgitta Widholm, sekreterare. Till ny ledamot av styrelsen utsågs Gunnar Goblirsch, tidigare adjungerad. Kvarstår gör Anita Lassesson, kassör, Hans Mossberg och Anita Norberg. Revisorerna Sven Carlsson och Jan Edenmo omvaldes med Lars Gihl som suppleant. I valberedningen ingår Bosse Aldurén och Brigitte Westfeldt samt Kerstin Asp efter avgående Krister Nilsson. Medlemsavgiften fastställdes till 175 kr, samma som tidigare. Årets verksamhet presenterades och glädjande är att antalet medlemmar ökat till drygt 700. Som avslutning på årsmötet serverades en välsmakande jordärtskockssoppa samt kaffe och kaka.

Text: Anita Norberg
Bilder: Gunnar Goblirsch

Elisabeth Åsbrink första gäst på vårens medlemsmöten

Om sin nya bok – ”Mitt stora vackra hat, en biografi över Victoria Benedictsson” – berättade författaren Elisabeth Åsbrink för över 100 medlemmar vid årets första medlemsmöte på Royal. Med bara en handmikrofon som hjälpmedel beskrev hon på ett finstämt och fängslande sätt den fritänkande författaren, Victoria Benedictsson, alias Ernst Ahlgren, hennes liv, gärning och den tid hon levde i. Elisabeth Åsbrink har följt henne genom den rika brevsamling hon efterlämnat – från hemmet i Skåne där hon föddes 1850, uppväxten som ett självlärt och mycket ensamt barn, det lidelsefria äktenskapet med postmästaren i Hörby till en av Sveriges mest lovande författare, som umgicks med dåtidens kulturelit, och ända fram till hennes tragiska självmord på ett hotell i Köpenhamn, bara 38 år gammal. Hela livet hatade hon sig själv som kvinna och de begränsningar som kvinnor på hennes tid levde under. Under pseudonymen Ernst Ahlgren skrev hon sina böcker och blev både uppmärksammad och oerhört uppskattad, inte minst för boken Pengar som blev hennes genombrott när den utkom 1885. Hennes dubbelbottnade liv har fascinerat många, både då och nu. Det har även hennes självmord, utfört med en rakkniv, som inspirerade Strindberg i dramat om Fröken Julie. Mycket har skrivits om Victoria Benedictsson, men Elisabeth Åsbrinks nyutkomna biografi är den första på sjuttio år och har bidragit till att sprida nytt ljus över ett upproriskt, tragiskt och oförutsägbart kvinnoöde.

Över 100 personer hade kommit till vårens första medlemsmöte på Royal.

Många ville köpa Elisabeth Åsbrinks nya bok med en personlig dedikation av författaren.

På ett fängslande sätt berättade Elisabeth Åsbrink om sin nyutkomna bok om författaren Victoria Benedictsson, alias Ernst Ahlgren.

Text: Anita Norberg
Bilder: Gunnar Goblirsch

Stor uppslutning när Taube sjöng Taube

En nostalgitripp i visornas och skillingtryckens tecken bjöds deltagarna på vid medlemsmötet på Royal den 22 februari. Då medverkade sångaren, estradören och kulturarbetaren Johan Taube från Täby och bjöd på smakprov ur vår rika svenska visskatt på temat ”Älskade visor vi minns”. På repertoaren stod både kända och mindre kända sånger av bl a Evert Taube, Olle Adolphson, Nils Ferlin, Ruben Nilsson, Alf Hambe, Allan Edwall och andra kända visans mästare. De många gånger underfundiga texterna framförde Johan Taube till eget gitarrackompanjemang och han berättade även anekdoter och historier med anspelning på visdiktarna. Dessutom klargjorde han för en undrande publik att hans familj härstammar från en helt annan gren av Taubesläkten än den store nationalskalden Evert. En härlig eftermiddag med mycket sång och musik som uppskattades med varma applåder av de 145 medlemmar som kommit till träffen.

Text: Anita Norberg

”Älskade visor vi minns” var temat för Johan Taube som sjöng och spelade gitarr vid medlemsmötet 22 februari.
Bild: Hans Mossberg

Mycket sång och musik blev det när Johan Taube bjöd på smakprov ur vår rika svenska visskatt.
Bild: Hans Mossberg

Hotet mot demokratin tema på medlemsmöte

För första gången gästades Senioruniversitetet av en svensk akademiledamot då Åsa Wikforss på själva Internationella kvinnodagen föreläste om hur populism, desinformation och faktaförnekelse är ett hot mot demokratin. Åsa, som är professor i teoretisk filosofi, utgick från sin senaste bok ”Därför demokrati” och kunde konstatera att efter Berlinmurens fall har en tillbakagång skett till fler autokratier med högerpopulismen som stark drivkraft.

– När kunskapsföraktet och misstron mot etablerade institutioner, myndigheter och professionella medier växer riskerar demokratin att urholkas, konstaterade Åsa Wikforss. Demokratibegreppet bygger på tillit och när den ifrågasätts har demokratin svårt att skydda sig. Det gäller inte minst i en tid då mycket av det offentliga samtalet förs i sociala medier där det är lätt att sprida falsk information.

Större ansvar hos sociala medier och att utveckla en teknik som ger tillgång till faktalänkar är ett sätt att möta hotet mot demokratin. Liksom att öka kunskapen hos medborgarna om att det faktiskt går att ta reda på hur det egentligen förhåller sig.

– Det är upp till oss själva och hur vi agerar som avgör vilket samhälle vi kommer att leva i, menade Åsa Wikforss inför cirka 130 medlemmar som fick lyssna till ett mycket tankeväckande och intressant föredrag om hur vi tillsammans kan bidra till demokratins överlevnad.

Text: Anita Norberg Bilder: Gunnar Goblirsch

Om sambandet mellan kunskap, sanning och demokrati talade Åsa Wikforss när hon gästföreläste vid medlemsmötet på Royal.

Runt 130 medlemmar kom för att lyssna på Åsa Wikforss och togs emot i foajén på Royal av Birgitta Widholm och Anita Lassesson.

Människans enfald ett hot mot planeten

Författaren, folkbildaren och tidigare programledaren Martin Emtenäs, bosatt i Nyköping, gästade Royal 22 mars och talade om människans hot mot biologisk mångfald.

Bild: Gunnar Goblirsch

Om mångfald och enfald och människans rovdrift på vår natur talade författaren och journalisten Martin Emtenäs vid medlemsmötet 22 mars. Med utgångspunkt från hur starens livsbetingelser förändrats gav Martin en exposé över vad som händer när människans enfald blir ett hot mot den biologiska mångfalden. Det blev en personlig och engagerande berättelse om hur vi genom vår livsstil utarmar planeten och förstör livsmiljöerna för jordens arter i vår strävan efter mer, nytt och bättre. Allt sker i en svindlande fart där det vi tycker är rätt idag kommer att vara fel redan imorgon.

– Vi ler överseende åt hur folk betedde sig på medeltiden, på 1940-talet, ja före pandemin. Men egentligen är vi lika dumma idag. Fastän vi nu har kunskap om vilka misstag vi gör beter vi oss ändå som tidigare, konstaterade Martin.

Ett tankeväckande föredrag, som belönades med kraftiga applåder av de 140 deltagarna som kommit till Royal. Men så har ju Martin Emtenäs vanan inne att nå ut med sitt budskap efter tio år som programledare för SVTs ”Mitt i naturen”, många föreläsningar och ett flertal böcker där hans senaste med titeln ”Tusen och 1 art” kom ut i oktober förra året.

Text: Anita Norberg

Nobelprisets historia förmedlad på aprilmöte

Om Nobelprisets tillkomst och utveckling berättade kulturhistorikern och Nobelexperten Gustav Källstrand vid medlemsmötet 12 april. Med utgångspunkt från sin bok ”Andens olympiska spel – Nobelprisets historia” fick de närmare 100 deltagarna veta mera om världens finaste pris. Alfred Nobel, som var emot ärvda förmögenheter, ville i stället donera sitt arv till personer som ”gjort mänskligheten den största nytta.” Men det tog fem år från hans död innan nomineringssystemet var på plats där de rättmätiga pristagarna skulle utses av olika institutioner.

Den första Nobelprisutdelningen ägde rum 1901 – en ceremoni för att berätta för världen om priserna och pristagarna. Till en början var Nobel-middagarna bara till för män men i samband med att TV-sändningarna tog fart har festen utvecklats till ett skådespel med pompa och ståt.Utomlands är dock Nobelfesten inte lika känd som här i Sverige där den blivit ”världsberömd”. I början fick festen utstå kritik för att inte leva upp till prisets status – det var ju Nobelpristagarna själva, de vetenskapliga kändisarna, som skulle stå i fokus, konstaterade Gustav Källstrand, själv en av SVTs kommentatorer vid Nobelfestligheterna. Det har även rått kontroverser kring Nobelpriset, där Macchiarini-affären och skandalen kring Svenska Akademien hör till de senaste. Ett annorlunda och intressant föredrag om hur det prestigefyllda priset utvecklats sedan tillkomsten för drygt 120 år.

Gustav Källstrand, verksam vid Nobelprismuseet, berättade initierat om det prestigefyllda prisets historia. Programvärd för medlemsmötet var Birgitta Johansson

Som TV-kommentator vid Nobelfestligheterna är Gustav Källstrand kanske mest känd för den breda allmänheten.*Bilder: Hans Mossberg*

Intressant föredrag om Rysslands framtid

Om Ryssland efter Sovjetunionens kollaps handlade vårens sista medlemsmöte 26 april. Gästföreläsare var diplomaten och tidigare Rysslandsambassadören Johan Molander som utifrån sin nyutkomna bok ”Diplomatens sista depesch” beskrev utvecklingen från en imperialistisk kolonialmakt till dagens Ryssland och Putins väg till makten. Det som präglar dagens Ryssland är bl a den vanligt förekommande historieförfalskningen, som har gamla anor, den ortodoxa kyrkan, som går hand i hand med regimen liksom den utbredda korruptionen, även inom kyrkan. När Putin och hans närmaste krets befäste sin makt inleddes en kräftgång från ett tidigare mer öppet ryskt samhälle. Kontrollen över media och Internet hårdnade, politisk opposition kvästes och kraftiga inskränkningar skedde i hela samhället.

Diplomaten och tidigare Rysslands-ambassadören Johan Molander gästföreläste vid vårterminens sista medlemsmöte på Royal. Över 130 medlemmar hade kommit för att lyssna på Johan Molanders föredrag om Ryssland efter Sovjetunionens fall. *Bilder: Gunnar Goblirsch*

Kriget i Ukraina trodde Johan Molander kan bli en katastrof för Ryssland på sikt. Han hoppades dock att landet ska bestå även om Putins mål kvarstår att utplåna Ukraina som stat. Vad som händer med Ryssland när Putin försvinner går bara att spekulera om. Blir det en systemkollaps som vid Sovjets fall, eller blir ett försvagat och avskärmat Ryssland en vasallstat till Kina?

– Vilket Ryssland som än uppstår i framtiden tror jag att den ryska imperiedrömmen kommer att bestå, menade Johan Molander som fick många applåder och flera frågor av de över 130 medlemmarna som kommit till Royal.

Avslutningsresa till Kolsva, Karmansbo och Uttersberg

Som traditionen bjuder avslutades vårterminen i Senioruniversitetet med en resa ut i det blå i ett varmt och vackert försommarväder. Ett 70-tal medlemmar äntrade två bussar och frågan var förstås ”Vart är vi på väg?”. Gissningarna var många. Efter ett stopp för busskaffe i Kolsva fortsatte färden mot målet Karmansbo bruk. Här fick deltagarna en intressant visning av smedjan, som är den enda fungerande smedjan i sitt slag i världen vars högklassiga järn såldes över hela världen. Deltagarna fick även möjlighet att besöka en arbetarbostad. Färden fortsatte mot Uttersberg och en mycket intressant visning av Galleri Astley, känt både inom Sverige och även internationellt. Här visas många svenska och internationella konstnärers verk, bl a av den världsberömda skulptören Ernst Neizvestny. Därefter fortsatte resan till Kolsva herrgård för lunch. En smakfull måltid serverades och efter maten fanns tid för shopping i Wiborgs gårdsbutik. Åter hemma igen tackade nöjda resenärer för en fin upplevelse och alla tillönskades en fin sommar.

Vad vore en resa ”Ut i det blå” utan busskaffe? *Bild: Hans Mossberg*

Ett besök i smedjan vid Karmansbo bruk stod på programmet. *Bild: Hans Mossberg*

Det fanns mycket att titta på i den forna arbetarbostaden. *Bild: Hans Mossberg*

Interiör från en arbetarbostad. *Bild: Hans Mossberg*

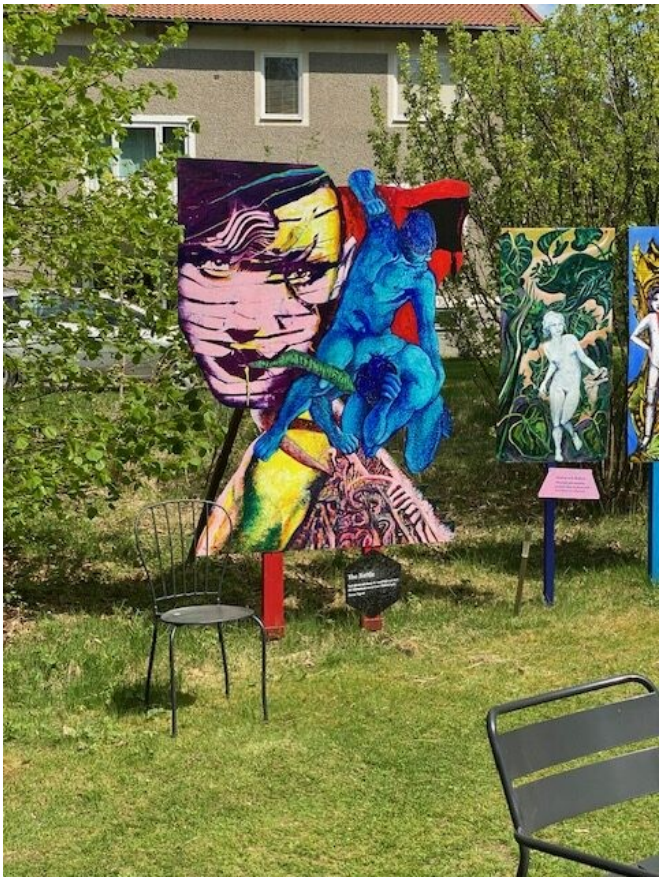

En imponerande skulpturpark finns att beskåda på Galleri Astley. *Bild: Hans Mossberg*

Många olika verk visas i den stora skulpturparken, bl a det här benet som sträcker sig mot skyn. *Bild: Anita Norberg*

Föreläsningsserier våren 2023

Vårens serie ”Min musik”

Kyrkomusikern Heléne Fredriksson var en av de fyra gäster som medverkade i den populära föreläsningsserien ”Min musik” som samlade 75 nöjda deltagare. *Bilder: Håkan Sjöberg*

Drygt 75 medlemmar har under våren deltagit i serien Min Musik. Som tidigare har fyra gäster bjudits in för att presentera och spela musik som haft betydelse på olika sätt. Gästerna har varit Patrik Kolar (Blandad svängig musik från flera decennier), Heléne Fredriksson (”I mitt öppna jag”), Lars-Olov Lundqvist (Min musikaliska resa) samt Kristina Nilsson (”Musik ska kännas”.) De har var och en gett prov på härlig musik utifrån personliga upplevelser. Deltagarna har fått höra toner från rock/pop, visor, populärmusik, klassiska klanger och vacker orgelmusik. De kommentarer som föreläsarna förmedlat kring sitt val av musikstycken har varit kunniga om själva musiken men också fängslande och humoristiska. Varma applåder avslutade varje träff och vid sista träffen framfördes önskemål om en fortsättning till hösten, vilket programvärdarna Birgitta Widholm och Håkan Sjöberg tog till sig. *Text: Håkan Sjöberg*

Lars-Olov Lundqvist

Kristina Nilsson

Patrik Kolar

Krishärdar i världen

Vår populära föreläsningsserie ”Krishärdar i världen” har genomförts med fyra träffar under våren. 100 medlemmar hade anmält sig, vilket är maxantal för vad Studiefrämjandets stora sal rymmer, och de har fått ökade kunskaper om vad som händer i vår oroliga värld. Föreläsningarna har hållits av vår kunnige och efterfrågade expert Stig Wahlström, som medverkat under många år. Kriget i Ukraina och Rysslands aggressiva uppträdande har tagits upp liksom händelse-utvecklingen i Arktis och det allt mer spända förhållandet mellan Kina och USA. Andra viktiga händelser som belysts i såväl ord som med ett rikt bildmaterial har bl a varit framtiden för Taiwan, den svenska Natoprocessen, valen som genomförts i flera av Europas stater och de oroshärdar som pågår i såväl arabvärlden som i Afrika. Stig Wahlströms stora kunnande är mycket efterfrågat bland våra medlemmar och han kommer tillbaka även i höst men då vid endast två träffar.

100 medlemmar hade anmält sig till vårens föreläsningar på temat Krishärdar i världen.
Bild: Anita Norberg

Arvo Popp har varit en av deltagarna som här ses tillsammans med populära föredragshållaren Stig Wahlström, t h.
Bild: Anita Norberg

Konst- och kulturhistoria

Vår föreläsningsserie ”Konst- och kulturhistoria” fortsatte under våren med fyra nya träffar. Föreläsare var som tidigare **Hans Lundén** från Mariefred, som höll fyra intressanta föreläsningar på olika teman.

Moder i konsten

Många konstnärer har avbildat mödrar i konsten. Egna eller andras. Den mest förekommande modern, Maria, är inte avbildad av sonen.

Modet i konsten

Klädedräktens historia kan vi följa i konsten. Från egyptiernas fotsida dräkter som inspirerade empirens damer under tidigt 1800-tal till rokokons krinoliner och våldsamma håruppsättningar och Erik XIV:s snygga ben till Gunilla Ponténs ”hovchock”. Det fanns mycket att förvånas, tjusas av och kanske skratta åt i modet i konsten eller konsten i modet.

Modet i konsten

Nej inte alls samma föredrag utan nu var det frågan om mod. Modet som många konstnärer visade under tider av krig eller diktaturer. Eller konstnärer som hade modet att skapa på fel sätt när tidsandan krävde annan stil. Max Liebermann målade i fransk, impressionistisk stil i det expressionistiska Tyskland några år efter fransk-tyska kriget och hans landsman Bruno Taut skapade funktionalistiska byggnader men med glada färger. Käthe Kollwitz vågade trotsa den nazistiska diktaturen och fick yrkesförbud.

Barnet i konsten

Carl Larsson var väl det första man tänkte på. Det finns otaliga av hans bilder med barnen som åker kälke, kärnar smör eller sitter i skamvrån. Men det fanns vid samma tid många målningar av sjuka barn t. ex. Edvard Munchs syster som insjuknade i tuberkulos. Under sjutton-hundratalet får vi en bild av barn som barn och inte bara som små kopior av de vuxna. Chardins lilla flicka spelar fjäderboll, men har saxen i ett snöre runt midjan.

Filmstudio våren 2023

Vår Dagfilmstudio lockar varje termin mellan 230 och 250 deltagare. Sedan hösten 2021 sker våra filmvisningar på nybyggda Biostaden, där vi disponerar en salong med 244 platser. Deltagarantalet har varit högt och filmerna har fått fina poäng. Tack vare god service av personalen på Biostaden har visningarna gått smidigt. De filmer som visats under våren 2023 är:

Onsdag 15 mars — Mellan två världar
Onsdag 29 mars — Memory box
Onsdag 5 april — Playground
Onsdag 19 april — Mannen som inte ville se Titanic
Onsdag 3 maj — En persikolund i Katalonien
Onsdag 17 maj — Mothering Sunday

Studiecirklar våren 2023

Följande studiecirklar har genomförts under våren 2023:

Vinets kultur och historia, 4 gånger
Ledare: Sven Janeheden

Italienska – L´italiano 2, 10 gånger
Ledare: Inger Björkblom

Samtal om litteratur, 4 gånger
Ledare: Magnus Jansson

Ditt latin, 6 gånger
Ledare: Lars Elfving

Släktforskning, 6 gånger
Ledare: Britt-Marie Stenqvist-Andersson och Marie Cypriansen